

31 Ιανουαρίου, 1994

[ΠΙΚΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΠΟΠΙΑΤΖΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΑΡΤΕ-
ΜΗΣ, Δ/στές]

ΘΕΚΛΑ ΚΙΠΤΟΥ,

Εφεσείουσα,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,

Εφεσίβλητων.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 1056).

Έννομο συμφέρον — Για να νομιμοποιείται η εφεσείουσα να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο κάτω από το άρθρο 146.2 του Συντάγματος απαιτείται, εκτός των άλλων, να θίγεται με την προσβαλλόμενη πράξη το συμφέρον της, είτε υλικό, είτε ηθικό — Το βάρος αποδείξεως βρίσκεται στην εφεσείουσα. 5

Οι εφεσίβλητοι απέρριψαν αίτημα της εφεσείουσας για έκδοση νέου διαβατηρίου στην ελληνική γλώσσα και/ή στην ελληνική γλώσσα (με δεύτερη γλώσσα την αγγλική).

Η πιο πάνω διοικητική απόφαση προσβλήθηκε από την εφεσείουσα για τους πιο κάτω λόγους: 10

1) ήταν αυθαίρετη, παράνομη, καθ' υπέρβαση εξουσίας και αντισυνταγματική, δηλαδή παραβίαζε τα άρθρα 3 και 13 του Συντάγματος και τα Κεφ. 107 και 105 και

2) δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη.

Η προσφυγή απορρίφθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο. 15

Στην έφεση που ακολούθησε, οι εφεσίβλητοι ήγειραν προδικαστική ένσταση ισχυριζόμενοι ότι η εφεσείουσα στερείται του απαραίτητου έννομου συμφέροντος, που καθιστά την προσφυγή της απαράδεκτη.

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου απέρριψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι: 20

1. Το βάρος της αποδείξεως για βλάβη συμφέροντος υλικού ή ηθικού από την προσβαλλόμενη απόφαση βρίσκεται στην εφεσείου-

σα λόγω της ειδικής σχέσης που τη συνδέει με αυτή.

5 2. Οι εφεσίβλητοι ουδέποτε αρνήθηκαν να εκδώσουν στην εφεσείουσα το σύνθητες διαβατήριο που εκδίδουν σ' όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας το οποίο ικανοποιεί την προϋπόθεση του άρθρου 3(α) του περί Ρυθμίσεως της Αναχωρήσεως Ημεδαπών εκ της Χώρας Νόμου Κεφ. 107, στον οποίο αναφέρθηκε η εφεσείουσα.

10 3. Η βλάβη που - κατά τον ισχυρισμό της εφεσείουσας - μπορεί να προκληθεί από ταλαιπωρία λόγω τυχόν αδυναμίας των Αρχών στα ελληνικά λιμάνια και αεροδρόμια να διαβάσουν τα στοιχεία της ταυτότητάς της στα Αγγλικά, δεν συνιστά τη βλάβη που απαιτείται από το άρθρο 146.2 του Συντάγματος, ώστε να καθιστά την επίδικη απόφαση υποκείμενη σε δικαστικό έλεγχο κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος.

15 4. Η επιδίκαση του ποσού των ΛΚ50.- από το πρωτόδικο Δικαστήριο έναντι των εξόδων των εφεσίβλητων ασκήθηκε μέσα στα πλαίσια της ορθής άσκησης της διακριτικής του εξουσίας.

Η έφεση απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα.

Έφεση.

20 Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου Κύπρου (Σαββίδης, Δ.) που δόθηκε στις 28 Δεκεμβρίου, 1989 (Προσφυγή αρ. 742/88) με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή της εφεσείουσας εναντίον της
25 σείουσα νέο διαβατήριο στην ελληνική γλώσσα.

Χρ. Μελίδης, για την εφεσείουσα.

Λ. Καουτζάνη (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

30 ΠΙΚΗΣ, Δ: Την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Ι. Πογιατζής.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ: Το παράπονο της Εφεσείουσας Θέκλας Κίττου, Αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 742/88 εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω του Υπουργού

Εσωτερικών, αφορά την απόφαση Δικαστή του Δικαστηρίου αυτού, ο οποίος, κατά την άσκηση της πρωτοβάθμιας αναθεωρητικής του δικαιοδοσίας, απέρριψε την προσφυγή της ως απαράδεκτη, αφού δέχτηκε ως βάσιμη την προδικαστική ένσταση των εφεσιβλήτων ότι, με την προσβαλλόμενη διοικητική απόφαση, δεν είχε θιγεί δυσμενώς οποιοδήποτε ενεστώως έννομο συμφέρον της εφεσείουσας, όπως απαιτείται από το άρθρο 146.2 του Συντάγματος.

5

Με την προσφυγή της αρ. 742/88 η Εφεσείουσα ζητούσε την πιο κάτω θεραπεία:

10

"Όπως κηρύξει σαν άκυρη και στερημένη από κάθε νομικό αποτέλεσμα την απόφαση και/ή την άρνηση και/ή την παράλειψη των Καθ' ων η Αίτηση όπως εκδώσουν στην Αιτήτρια νέο διαβατήριο στην ελληνική γλώσσα και/ή και στην ελληνική γλώσσα (με δεύτερη γλώσσα την αγγλική) και η οποία απόφαση και/ή άρνηση και/ή παράλειψη περιέχεται και/ή εξυπακούεται από την επιστολή των Καθ' ων η Αίτηση, ημερ. 24.6.88 ληφθείσα στις 30.6.88."

15

Η επιστολή, ημερομηνίας 24/6/1988, είχε σταλεί εκ μέρους του Λειτουργού Μεταναστεύσεως προς το δικηγόρο της Εφεσείουσας, σ' αυτήν δε αναφέρονται τα εξής:

20

"Σε συνέχεια της προς εσάς επιστολής μου με τον ίδιο πίο πάνω αριθμό Φακέλλου και ημερ. 28/11/1987, σχετικά με το αίτημα της πελάτιδάς σας κας Θέκλας Κίττου, για την έκδοση σ' αυτή του Κυπριακού διαβατηρίου της στην Ελληνική γλώσσα και/ή και στην Ελληνική γλώσσα με δεύτερη γλώσσα την Αγγλική λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι το εν λόγω αίτημα για ευνόητους λόγους δεν μπορεί να ικανοποιηθεί διότι η παρούσα τακτική που ακολουθείται στην έκδοση Κυπριακών διαβατηρίων από το Γραφείο τούτο, εξυπηρετεί τόσο το συμφέρον της πελάτιδάς σας όσο και το δημόσιο συμφέρον."

25

30

Όπως έχει διευκρινιστεί τόσο στην πρωτόδικη διαδι-

35

κασία όσο και ενώπιόν μας, οι Εφεσίβλητοι ουδέποτε αρ-
 νήθηκαν να εκδώσουν στην Εφεσείουσα διαβατήριο του
 τύπου και στην γλώσσα που, σύμφωνα με την κρατούσα
 πρακτική, εκδίδεται σ' όλους τους πολίτες της Δημοκρα-
 5 τίας. Όπως μας έχει λεχθεί από την ευπαιδευτή δικηγόρο
 των Εφεσιβλήτων, δεν υπάρχει ρητή νομοθετική διάταξη
 που καθορίζει τον τύπο ή τη μορφή του διαβατηρίου που
 εκδίδουν οι Αρχές της Δημοκρατίας, ή τη γλώσσα στην
 οποία θα αναγράφονται τα διάφορα στοιχεία που περι-
 10 λαμβάνονται στο κείμενο του διαβατηρίου. Σύμφωνα,
 όμως, με την κρατούσα πρακτική, οτιδήποτε είναι τυπω-
 μένο πάνω στο διαβατήριο και αφορά τα στοιχεία ή την
 ταυτότητα του κατόχου, δηλαδή το όνομα, επάγγελμα,
 τόπο και ημερομηνία γέννησης, χώρα διαμονής, χρώμα
 15 ματιών, και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, είναι τυπωμένο
 στις δυο επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας, δηλαδή, την
 Ελληνική και την Τουρκική, καθώς και στην Αγγλική. Το
 γεγονός αυτό ικανοποιεί την Εφεσείουσα η οποία, εντού-
 20 τοις, επέμενε και εξακολουθεί να επιμένει ότι οι Αρχές
 είχαν επίσης υποχρέωση να συμπληρώσουν με μελάνι τα
 δικά της στοιχεία όχι μόνο στην Αγγλική γλώσσα, όπως
 συνήθως συμβαίνει, αλλά και στην Ελληνική γλώσσα.
 Αντικείμενο της προσφυγής αρ. 742/88 ήταν η απόφαση
 και/ή άρνηση των Εφεσιβλήτων να συμμορφωθούν με την
 25 πιο πάνω απαίτηση της Εφεσείουσας και να εκδώσουν σ'
 αυτήν διαβατήριο συμπληρωμένο κατά τρόπο διαφορετι-
 κό, στην έκταση που έχω προαναφέρει, από εκείνο που εκ-
 δίδονται τα διαβατήρια της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την
 πάγια τακτική που ακολουθείται.

30 Η πιο πάνω διοικητική απόφαση προσβλήθηκε από την
 Εφεσείουσα για το λόγο ότι- (α) "είναι αυθαίρετη, παρά-
 νομη, καθ' υπέρβαση εξουσίας και αντισυνταγματική, ήτοι
 παραβιάζει και/ή είναι αντίθετη με τα άρθρα 3 και 13 του
 Συντάγματος και του άρθρου 2 του Κεφ. 107 και με το
 35 Κεφ. 105", και (β) "πάσχει από πλημμελή αιτιολογία και/ή
 δεν είναι αιτιολογημένη και/ή επαρκώς αιτιολογημένη".

Με την προδικαστική τους ένσταση οι Εφεσίβλητοι
 ισχυρίστηκαν ότι η Εφεσείουσα στερείται του απαραίτη-

του έννομου συμφέροντος, γεγονός που καθιστά την προσφυγή της απαράδεκτη. Ο συγκεκριμένος ισχυρισμός των Εφεσιβλητών επί του προκειμένου είναι ότι, για να νομιμοποιείται η Εφεσείουσα να προσφύγει στο Δικαστήριο κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος, απαιτείται, εκτός των άλλων, να θίγεται με την προσβαλλόμενη πράξη το συμφέρον της, είτε υλικό είτε ηθικό. 5

Εναπόκειται στην Εφεσείουσα να ικανοποιήσει το Δικαστήριο ότι το συμφέρον της, υλικό ή ηθικό, υφίσταται βλάβη από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης λόγω της ειδικής σχέσης που τη συνδέει με αυτή. Η προσφυγή είναι απαράδεκτη αν η επιδιωκόμενη ακύρωση της απόφασης που προσβάλλεται με αυτήν δεν πρόκειται να ωφελήσει την Εφεσείουσα με την άρση των δυσμενών επιπτώσεων που τυχόν προκάλεσε σ' αυτήν η έκδοση της εν λόγω απόφασης. 10 15

Απαντώντας στον πιο πάνω προδικαστικό ισχυρισμό των Εφεσιβλητών, ο ευπαιδευτος δικηγόρος της Εφεσείουσας αναφέρθηκε στη γραπτή του αγόρευση ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, στην πρόνοια του άρθρου 3(α)* του περί Ρυθμίσεως της Αναχωρήσεως Ημεδαπών εκ της Χώρας Νόμου, Κεφ. 107, και στο δικαίωμά της να εγκαταλείπει το έδαφος της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 13.2** του Συντάγματος, και ισχυρίστηκε ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση εμποδίζεται να ασκήσει το πιο πάνω συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμά της. Οι δυσμενείς αυτές επιπτώσεις μπορούν και πρέπει να αρθούν, λέγει η Εφεσείουσα, με την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης. 20 25

Το πιο πάνω επιχείρημα παραγνωρίζει το γεγονός ότι 30

**3. No person shall depart from the Republic by sea or air for the purpose of proceeding to any country outside the Republic unless such person is in possession-*

(a) of a passport, valid for the country to which such person is proceeding. 35

***13.2 Έκαστος έχει το δικαίωμα να εγκαταλείψει μονίμως η προσωρινώς το έδαφος της Δημοκρατίας υποκείμενος εις τους υπό του νόμου τεθειμένους εulόγους περιορισμούς.*

- οι Εφεσιβλήτοι ουδέποτε αρνήθηκαν να εκδώσουν στην Εφεσείουσα το σύνηθες διαβατήριο που εκδίδουν σ' όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας, το οποίο ικανοποιεί την προϋπόθεση του άρθρου 3(α) του Κεφ. 107. Αναφορικά με
- 5 το επίμαχο θέμα της βλάβης που προκαλεί στην Εφεσείουσα η προσβαλλόμενη πράξη, ο ευπαιδευτος δικηγόρος της υπέβαλε ενώπιόν μας τη διαζευκτική εισήγηση ότι, σε περίπτωση που η Εφεσείουσα θελήσει να ταξιδέψει στην Ελλάδα, υπάρχει πιθανότητα να ταλαιπωρηθεί από τυχόν
- 10 αδυναμία των Αρχών στα Ελληνικά λιμάνια ή αεροδρόμια να διαβάσουν στην Αγγλική γλώσσα τα στοιχεία της ταυτότητάς της, ιδιαίτερα τις καταχωρήσεις που αφορούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η βλάβη που σκιαγραφείται στην πιο πάνω εισήγηση της Εφεσείουσας είναι τόσο
- 15 αόριστη και απίθανη που δεν μπορεί εύλογα να λεχθεί ότι συνιστά τη βλάβη που απαιτείται από το άρθρο 146.2 του Συντάγματος, ώστε να καθιστά την επίδικη απόφαση υποκείμενη σε δικαστικό έλεγχο κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος.
- 20 Εν όψει της αδυναμίας της Εφεσείουσας να μας υποδείξει με ποιό τρόπο η επίδικη απόφαση επηρεάζει δυσμενώς και άμεσα οποιοδήποτε έννομο συμφέρον της και, κατ' ακολουθία, να μας ικανοποιήσει ότι είναι πρόσωπο που
- 25 146 του Συντάγματος, η προσφυγή της κρίνεται απαράδεκτη και ορθά απορρίφθηκε, για το λόγο αυτό, από το πρωτόδικο Δικαστήριο.

- Αναφορικά με το μικρό ποσό των £50 που το πρωτόδικο Δικαστήριο επεδίκασε έναντι των εξόδων των Εφεσιβλήτων, δεν έχει προβληθεί οποιοσδήποτε λόγος που να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο άσκησε κακώς την επί του προκειμένου διακριτική του
- 30 εξουσία ή που να δικαιολογεί τη δική μας επέμβαση

-
- 35 **146.2 Η προσφυγή ασκείται υπό παντός προσώπου, του οποίου προσεβλήθη ευθέως δια της αποφάσεως, της πράξεως ή της παραλείψεως ίδιον, ενεστώς έννομον συμφέρον, όπερ κέκμηται τούτο είτε ως άτομον είτε ως μέλος κοινότητος τινός.*

και ανατροπή του μέρους αυτού της πρωτόδικης απόφασης.

Η έφεση, ως εκ τούτου, απορρίπτεται. Δεν εκδίδουμε διαταγή αναφορικά με τα έξοδα της έφεσης.

Η έφεση απορρίπτεται χωρίς έξοδα.